

КУЛИНГ, ДҮСТЛАР, ТАНИНГИЗ СӨГ, УМРИНГИЗ УЗОҚ БҮЛАДИ

Бугун —
1 апрель...

• Кулгу дарғаси ижодидан

Юсуфхон қизи
ШАКАРЖОНОВ.

Нағси ёмон...

Оби таоминг уч хилидан
эҳтиёт бўлинг экан.

Бирламиси, ҳолваардан
эҳтиёт бўлинг Егу шакарим
нам пишгандан ми, биладим,
иссан нарса бўлади. Нонни
мийон оғзигизга солсанги
фириб ейсан. Олдин имтиҳон
клиб кўринг.

Иккимис, шовладен эҳтиёт
бўлинг! Карт думбали, пўст думбали шовла бўлса-
ми... оҳ, оҳ, унин сабобига
ким етсиз. Тини қуонн сайн-
лига кетган саксон яшар кам-
пир учун шовла малҳамдай
гал. Аммо, бир айби шуки,
тезлинида совмайди.

Учламиси, шовладен эҳтиёт
бўлинг! Бети қасмон бойлаб турнага ў-
шайди-ю, таги иссиқ бўлади.
Мабодо синамасдан ҳўллаб
кўйсангиз, ўзингизни дўзахда
кўраверинг.

Бир кун Қўқонда бир оши-
намиқидан шовла мекон
бўлди. Ичкаридан шовла
мекон. Нағси ёмон эҳтиёт
шовла бирон тоста экан. Бир
шериги бор эди, нағси оғзи
оригро, биз то кўйинизни
юшиб келгуня, катта бир
оша оғзи оғзига солиди. Шовла
иссиқ экан шекили, кўзларидан
шовла ишчиб кетди. Дастурхонга обкуй деса,
одамлар одиди ҳиколат бў-
лади. Шинга қараб қолди

канъянб, жагини қимирлатиб,
огизда әйлантиравери шовла
шовла. Охири бир илоҳ
қилди-ю омон бўлгар ютиб
юборди. Уярганидан нима де-
йинши билимай, мезбондан:

— Бирорад, бу меҳмонхона-
ни ман пишгандан ми, биладим,
иссан нарса бўлади. Нонни
мийон оғзигизга солсанги
фириб ейсан. Олдин имтиҳон
клиб кўринг.

Хояли эгаси сезигр одам
екан:

— Мехмонхонани шахар
куйган юни ёпувдим, — деб
жавоб берди.

Ҳазилга калтакми?

Дунёда етига ёмон нарса
бор, шундан ўзингизни эҳтиёт
қилинг. Биринчидан — нахорда
кечилдига палирос, иккинчи
— ёхкандидан одамини иккя
ойда эҳкидид килиб кўядиган
наши, учнинчи — шишада жим
турниб, ошкошона тушгач га-
лабен қилидиган ароқий маҳ-
сум, тўртнинчи — ёлон гап,
бешининчи — донгаслик, оп-
тиничиси — гапни гапгана ўқиши-
тириб жанжал қичарши, ет-
ничиси — носвойхон тўра.

Хамма кайфларини ичди
«покинаси» нос экан. Режакидан
оширок чекиб қўйсангиз, оғ-
зингизда нос ўйб қоларкан. Шу мажал
бирон бирон ўртогонгиз
келиб салом берса, алиқ оле-
ман деб шомониб қолиб нос-
ни ютиб юборишингиз ле-
чеп эмас экан.

Ичкилиди «Фойдасини» ай-
тигин. Бир кун бир яниниста
юз грамм иғланми-ўқуми, ен-
гини шимарниб, хе, полаон,

бўлиб келяпти. Менинг тобим
йўқор ёди, бўшашинб кетаёт-
сан ҳалиги ўйлимни тўсиб хи-
ралик қилди.

— Кечирасиз, кайфиниз
бор экан, сиз билан эртага
гапнишиармиз, — десам, ҳа-
лиги:

— Йўқ, шу топда гапнишиар-
миз — деб қолди.

— Мингиз сал ачиганга
ўхшайди, ҳозир тузатами, —
дедиму, ёқасидан ушлаб ту-
риб, муштумни иккя пулдик
ни ютиб қилиб бошига бир
туширидим.

Калтакдан еб олиб ҳалиги-
ни маҳсиларни тарқади чамам-
да, менга қареб нима дейди
дени:

— Э, ҳазилга кўтмарасиз
Ҳазилга калтакми?

Марғилонда бир юни ша-
харга доғни кетган бир худо-

жўй одам қазо қилди. Қўмиш
маросимида шакарнинг ҳамма
еридан табаррүк инсоннинг
тобутини мозорга элтиш учун
кўп одам йигилди. Мен ҳам
сабоб деб табаррүк зотни кў-
тириш учун тобутин якинила-
дим. Энди тобутин кўтармок-
чи бўлган ёдим, бирдан Мъ-
мур сўфи мени итарб чекка-
га сурди-да, жаҳл билан ти-
клиб:

— Нари тур, бадбахт! Ҳаз-
ратимининг поки мубораклари-
ни ҳаром қиласев, масхара-
боёз — деди. Кутаплигандага
гандирлаб кетдим. Узимни
тишиб оғландан сўнг, чопиб
бориб тобутга осилиб олдим.
Мъмур сўфи узун одам ёди,
оёғим ерга тегмай сўслиб кет-
вердим. Оғирлик Мъмур
сўфининг веласига тушди.
Бироз юрган сурдан сўнг, Мъмур
сўфи:

— «Э, табаррүк одам бў-
лай ўйсин, гуноҳи кўп экан,
оғир бўлиб кетди. Ма, Юсуф,
кўтара қол», — деса бўлади-
ми!!

Тайврловим
М. КОДИРОВ.

Бегубор, бамаъми, жилодор,
тасъирчан, заниди ва энг муҳими,
халқий қулгуга нима етсиз. У
жонларга ҳузвар, ҳарорат баҳш
этади. Уз вақтида академик шонир
Faafur Ғулом бетакор кулгу зар-
гари Юсуфхон қизиши Шакаржонов
тўртнинда гапниши. «Қизиқ сўзи
ҳарорат дегани, тирик жон ҳаро-
рат билан мўтабардир. Қизиқни

дегани ҳам қалбларга ҳарорат бе-
руви дегани бўлади. Юсуфхон
қизиқ дегани — эди, нақ жон-
нинг ўзигина, диллар гўлоҳин
деб ёзиган бекиз эмас. Ана шун-
дай қизиқлар, аскичилар, мас-
хароблар, пайров устаслари хо-
зир ҳам ҳалиқимиз орасидан кўплаб
топлади.

Қулдариши — санъат. Бу ишда
бўувчиларниң ҳажкий асрарлари.

УСТОЗЛАР ТАБАССУМИ

САТИРИК ЁЗУВЧИ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

ФАФУР АКАНИНГ ОНТИ

Эллик тўққизинчи йилнинг
эрта баҳорида Москавада ўз-
бек адабийти ва санъати де-
касада бўлди. Бундай қуликни
тубоғларни ғулбасарларни
гандирлаб кетдим. Узимни
тишиб оғландан сўнг, чопиб
бориб тобутга осилиб олдим.
Мъмур сўфи узун одам ёди,
оёғим ерга тегмай сўслиб кет-
вердим. Ресторонда бор-бильмас
аралашвардари. Суҳбат ав-
жиши шира боғлаган пайтада
бита лукма ташлаб советид
жобориди.

Иттифоқо, шу одам Ҳо-
кини домла келгандаридан
хабар топиб келиб юди. Faafur
ака одатан дидига лифтда
чида деса кўркади, зиндан
чишига қуввати етмайди.
Мехмонхонага кирав-
шидига заалда иккя кутида
бўлди. Охири кўпчигин тұрт-
тишиб иккинчи қаватдан
Ҳабибий домла илан иккя
кунни юлиб ошилди.

Унинг бу одатини Faafur
бўлган қулини юзини юзиди.
Этагда ўзини юзиди. Нима
бўл-сумбул гапларни сұка-
верди.

«Украина» мөхмона-
нинг ўнини қаватидан
жой бериган экан, лифтда
чида деса кўркади, зиндан
чишига қуввати етмайди.
Мехмонхонага кирав-
шидига заалда иккя кутида
бўлди. Ҳабибий домла
Санъатни юзиди.

— Саиди Абдуллашин, бит-
та аспилларни узатиб юбор.
Этага ўз қўлинга бераман.
Шаҳар топтагарча ишлаб
қолардим. Аста дароза чири-
тилади. Паранди қўтиради
тасъиянига кирав-
шидига кирав-
шидига.

— Ҳабибий кўпчигини
бўлган қулини юзиди. Нима
бўл-сумбул гапларни сұка-
верди.

Faafur ака уни лақиллат-
моки бўлди.

— Тақсир, сизни кўпдан
кузатаман. Ҳўм кўп доно, кўп
билимоди одамсиз. Базлан
айттан гапларнигизнинг маг-
зини қашиш учун иккя-ч
ини овора бўлмади. Ончиги
ни айтинг, аммо яширманд.
Илмади Алишер Навоий ба-
ландинилар 8 сиз?

— Узоқ билмас экан, Айтган
кадағинида. Кудусин метро-
га тушмаслиги аниқ. Ҳана,
нима бўларкини, деб кута-
боплади.

Горхон кўчасидан кета-
ётганимизда Faafur ака
Кудусини кўлтиқлаб олди. Қизиқ-қизиқ гаплар
билиш алаҳитидан метро-
га келгандаридан уни зина то-
мона боллади. Кудусин а-
туба топтади.

— Ҳа, Кудус, нега тұх-
тадин? — деди Faafur ака.

— Магазинга кирмопчи
эдим.

— Юрарев, жуда антиқа
магазинга обораман. Нима
керади бўлса ўша ердан ола-
сан.

— Йўқ, — деди орасига
тасъирилаши бўлшиларни
бўлди. Кудусин метро-
га тушмасан экан, Ҳўм кўп
билимоди одамсиз.

— Ҳой, Кудус, била-
сан-куни сурманга қилини
бўлди. Бирлар мөттабар
кайрик.

— Ҳа, Ҳабибий кайрик!

— Ҳабибий кайрик!

— Узоқ сукутдан кейин тे-
ричи шонир бўлшини кўтарида.

— Мула Абду Faafur, жуда
нозик савол бербондай.

— Ҳой, Кудус, била-
сан-куни сурманга қилини
бўлди.

— Ҳа, Ҳабибий кайрик!

— Ҳабибий кайрик!